

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**D. D. Emanuelis Gonzalez Tellez, In Inclyta Salmanticensi
Academia Collegii Majoris Conchensis Alumni, &
antiquioris vespertinæ Sacrorum Canonum Cathedræ
propriarii Interpretis; in Pinciano Sanctæ ...**

Additis Notis uberioribus ab Historia, & Chorographia

Complectens Librum Tertium

González Téllez, Emanuel

Francofurti Ad Moenum, 1690

Caput IX. Idem (a) Carnot. Episcopo.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74526](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74526)

nam si de vera collusione ageret Alexander, ipsi contrahentes privarentur beneficio, ex cap. cum clerici 6. de pactis, cap. cum clerici 11. hoc tit.

Deinceps supra traditis obstat textus in cap. cum venisset 9. de restitu. spol. ubi idem Alexand. III. statuit, licitam esse unionem cujusdam Ecclesie factam per Eboracen. Archiepiscopum Canonicis Sancte Trinitatis; & similiter validam fuisse reservationem pensionis ab ipso factam, ut constat ex illis verbis: *Et interim auctoritate ipsius Archiepiscopi, idem G. ipse Canonicis annuam solveret pensionem.* Igitur quia Archiepiscopus potest novum censum Ecclesiis sibi subiectis imponere. Cui difficultati ut satisfaciant Gofiedus, & alii antiquiores ibi, docent Archiepiscopum in ea specie non constituisse pensionem illam de novo solvendam ipsi monasterio, sed antea constitutam, & sibi debitam, transfuisse in monasterium, & juxta hunc intellectum, ejus textus casum referunt Baldus, & Abbas; sed ut jam notavit Hostiensis, ea interpretatio repugnat verbis illis: *Auctoritate ipsius*; quæ significant pensionem auctoritate

Archiepiscopi de novo impostam fuisse, & ita putat, inferiores Pontifice posse ex justa causa constituere annuam pensionem ex redditibus Ecclesie aliis solvendam; quod & docuerunt Felinus in cap. ad audientiam, 31. num. 2. de rescript. Gigas de pension. quest. 6. Rebuffus in praxi, titul. de pacificis, num. 106. Corrafius de sacerdot. 1. p. cap. 4. qui expendunt textus in cap. nisi essent 21. cap. extirpanda, §. qui verò, de prabend. eosque sequitur novissime Tondutus de pension. cap. 1. Nec tunc obstat præsens Concilii Lateran. prohibitio, quia ut ipsi docent, procedit in censu perpetuo ipsis Ecclesiis imposto, non verò in pensione ad vitam Rectoris constituta, seu temporaria, de qua in dictis juribus, & in cap. querelam, post Concil. Lateran. cap. 28. Sed facilius, veriusque exponitur textus in d. cap. cum venisset, si ejus integram consulamus, ubi hæc verba leguntur: *Nos postmodum ipsam concessionem, scripto ipsius Archiepiscopi diligenter inspecto, auctoritate Apostolica duximus confirmandam.* Unde cum auctoritate summi Pontificis pensio constituta esset, de ejus validitate ambigendum non est.

CAPUT VIII.

Alexand. (a) Wigorn. Episcopo.

Præterea illi, qui Episcopo ignorante, auctoritate sua pensionem annuam de Ecclesiis quadam illusione solverint, sive receperint, eis defunctis, nisi ab iis, qui per Episcopum, vel (b) ministeriales ejus, auctoritatem instituendi personas habentes, jus recipiendi canonem receperint, in receptione pensionis non sunt aliquatenus audiendi, præsertim si Pontificalem, aut alterius, qui de jure id facere potuit, auctoritatem, & assensum non intervenisse constiterit. Non enim simplices sacerdotes, vel clerici possunt Ecclesias, quibus præsent, auctoritate sua, præsertim post decessum suum, censuales efficere.

NOTÆ.

1. (a) *Wigorn.*] Ita etiam legitur post Concilium Lateran. part. 28. cap. 9. & in prima collectione, sub hoc titul. cap. 8. ubi additur, *part capitul. Meminimus*, ut cognoscamus in præsent

referri partem textus in cap. meminimus, qui clerici vel non. ubi extat prior pars hujus decretalis.

(b) *Ministeriales.*] Archidiaconum videlicet, vel Vicarium, de quibus egi in cap. ea, de institut. & textum hunc exposui Commentario antecedenti.

CAPUT IX.

Idem (a) Carnot. Episcopo.

Ecclesiis autem, quas de novo Episcopi de manibus laicorum eripiunt, præter (b) cathedralicum, juraque (c) omnia, quæ aliis Ecclesiis imponuntur, non videmus exactiorem imponendam. Quin novis exactiõibus decreto nostro prohibemus generaliter amodò Ecclesiis prægravari.

NOTÆ.

1. (a) *Carnot.*] Ita etiam legitur in prima collectione, sub hoc titul. cap. final. sed rectius post Concil. Lateran. p. 2. cap. 8. habetur *Cenomanensi*, & dum in dicta prima collectione additur *part capitul. Tuo nos*, facile cognoscitur, in præsent

referri partem textus in cap. 1. de clericis peregrinis, ubi legitur *Cenomanensi*.

(b) *Cathedralicum.*] Penstatio hæc ita appellatur à cathedra, quia præstat Episcopo ob honorem cathedræ. Concil. Brachar. 2. can. 2. Tolet. 7. can. 4. Cathedra autem in sacris canonibus significat principale munus Episcopi, cap. non autem,

autem, cap. placuit, cap. si quis Episcopus 7. semestr. cap. 1. fol. 266. Parex in cap. 1. hoc tit. quæst. 1. cap. luminoso 18. quæst. 2. docent ultra num. 17.
congestos in d. cap. conquereute, Duarenus de (c) [iura omnia.] Quæ reuli in dicit. cap. con-
sacris Eccles. lib. 3. cap. 5. Langleus lib. 6. quereute, de offic. ordin.

CAPUT X.

(a) Idem.

In novamus. Et infra: Nec quisquam alicui novas (b) pedagiorum exactiones sine auctoritate (c) Regum, & Principum consensu statuere, aut statutas de novo tenere, aut veteres augmentare aliquo modo temere præsumat. Si quis autem contra hoc venire præsumpserit, & commonitus non destiterit, donec satisfaciatur, communione careat Christianâ.

NOTÆ.

1. (a) **I**dem.] Alexander videlicet III. in Concilio Lateran. can. 22. ut notavi in cap. 2. de treuga & pace. ubi exposui priorem partem hujus canonis.
2. (b) **P**edagiorum.] Pedagium propriè est tributum, quod exigitur pro transitu pedestri; sed latè pro qualibet exactione ponitur. Petrus de Vineis lib. 5. epist. 37. ibi: Sine alienius pedagii exactione ire, stare, & ad nostram Curiam redire securè, & liberè permittatis. Urbanus V. Papa in Bulla de jurisdictione Camerarii, quæ extat tom. 1. Bullarii, ibi: Olim siquidem felices record. Bonifacius VIII. prædecessor noster, eos qui ab Ecclesiis, vel personis Ecclesiasticis, pro eorum rebus propriis, quas non negotiandi causâ deserunt, aut deferri faciunt, vel transmittunt, pedagia, seu guidagia suo vel alieno nomine exigere, vel extorquere, &c. Illustrat Joannes Vossius de virtutibus sermon. lib. 3. cap. 34.
(c) **R**egum.] Etsi non sint Reges, modò sint superiores. Illustrat Tapia tom. 1. catena mor. lib. 4. quæst. 11. art. 2.

COMMENTARIUM.

3. **T**ributa, vectigaliâve tantùm imponere potest Princeps non recognoscens superiorem, seu Respublica libera, leg. vectigalia, ff. de publicanis, lib. 1. §. 2. Cod. vectigalia nova: probant Suarez de legibus lib. 5. cap. 14. Schönbornius lib. 4. Polit. cap. 25. quæ potestas adeo propria est Principis, ut absque speciali concessione non censeatur in alium translata. Covarr. practic. cap. 1. num. 10. Menochius de arbitr. lib. 3. præsumpt. 97. num. 41. Barbosa in presenti, num. 3. Apud Romanos tamen, vigente eorum Republica, nefas fuit vectigalia institui sine Senatus, populique auctoritate, teste Livio lib. 29. unde vectigal etiam in opera publica à Lepido, & Fulvio Censoribus indictum fuit; verùm auctore Senatu, ac populo, penes quem summum imperium erat. Idem Livius lib. 40. ibi: Censoribus postulantis, ut pecunia summa sibi, quâ in opera publica uterentur, attribueretur, vectigal annuum decretum est. Everla verò Republicâ, cum in populi jura successerunt Cæsares, sancitum fuit, ne sine præcepto Principis nova vectigalia instituerentur, d. leg. vectigalia. Diocæsius lib. 53. ibi: He verò leges omnibus ex aquo provinciarum Rectoribus facta, ne quem delectum militum agerent, ne pecuniam supra modum, qui constitutus erat, exigerent, Senatus, Imperatorisve injussu. Idem lege Francica cautum fuit lib. 3. capitul. cap. 12. ibi: Placet nobis, ut antiqua, & justa telonea à negotiatoribus exigantur, tam de pontibus, quam de navigiis, seu mercatu; nova vero, seu injusta, ubi vel funes tenduntur, vel cum navibus sub pontibus transitur, seu his similia, in quibus nullum adiutorium itinerantibus præstatur, ut non exigantur, &c. Si quid verò fuerit, unde dubitetur, ad proximum placitum nostrum, quod cum ipsis missis habituri sumus, interrogetur. Et lib. 4. cap. 47. Unde inter jura regalia à Frederico relata in cap. unico. quæ sunt regalia in nullum feudor. primos apices regalium tenent jus vectigalium; probat fuse Gibalinus lib. 2. de negot. cap. 2. art. 2. Hoc autem jus indicendi tributum, ut ex eodem cap. 1. constat, olim exercebatur quatuor ex causis, nempe pro dote filiarum primogenitarum, pro militia nati, id est equestris dignitatis accessione; pro transmarina expeditione, vel redemptione capti ab hostibus. Hoc jure Wisigothorum Regi nubente filiarum Chilperici Regis, et à Francis oblata fuerunt munera, ut refert Gregorius Turon. lib. 6. histor. cap. 45. ibi: Franci verò multa munera obtulerunt, alii aurum, alii argentum, nonnulli equos, plerique vestimenta, & unguentum, ut potuit, donativum dedit. Et Frederico II. Imperatori concessum fuisse subsidium ad collocandam primogenitam filiam, tradit Mattheus Paris. anno Christi 1244. ibi: Tandem unanimiter, cum nullo modo ad aliam formam possent flecti, concesserunt Domino Regi ad maritandam filiam suam primogenitam de omnibus qui tenent de dono Regis in capite, de singulis scutis viginti solidos solvendas, scilicet medietatem ad Pascha, & aliam ad festum sancti Michaelis. Pro militia filii Eduardo I. rogata fuit tricesima rerum à Clero, & plebe, ut tradit Mattheus Westmonasteriensis anno 1206. ibi: Die autem crastina cinxit Rex filium suum baltheo militari in palatio suo, & dedit ei ducatum Aquitanie, &c. Pro hac autem militia filii Regis concessus est Regi trigessimus denarius à populo, & Clero: mercatores verò vicissim concesserunt. Pro militari expeditione solennis fuit Francis, & Germanis Regibus indictio, quam fodrum vocarunt: Otho Flisingen. lib. 2. de gestis Frederici cap. 13. ibi: Mos enim antiquus, ex quo Imperium Romanum ad Francos derivatum est, ad nostra usque deductus est tempora, ut quotiescunque Reges Italiam ingredi destinaverint, gnarum quotieslibet de familia